

elevorganisasjonen

En trygg Elevorganisasjon

Jeg ønsker å varsle .....s. 6

Jeg har blitt varslet til .....s. 3

Se også www.trygg.lnu.no.

Innhold:

Mål og definisjoner	s. 2
Virkeområdet	s. 2
Handlingsplan for varslingssaker	s. 3
Premisser	s. 4
Videre saksgang når tillitsvalgte er involvert	s. 4
Oppfølging i etterkant.....	s. 5
Retningslinjer dersom den anklagede er ansatt i EO	s. 5
Vedlegg 1 - Skjema for Varsling i Elevorganisasjonen.....	s. 6
Vedlegg 2 - Etiske retningslinjer for Elevorganisasjonen	s. 7
Vedlegg 3 - Vedtektenes kapittel om brudd på retningslinjene.....	s. 9
Vedlegg 4 - Mandat og sammensetning for Varslingsutvalget	s. 10

En trygg Elevorganisasjon ble vedtatt av Sentralstyret den 12. juni 2020.
Retningslinjene tar utgangspunkt i brosjyren «Trygg og tilstede» (LNU, 2010).

Kilder:

- <https://www.overgrep.no/hva-er-psykisk-vold/>
- Elevorganisasjonens vedtekter vedtatt på Elevtinget mars 2020.

elevorganisasjonen

Mål og definisjoner

Elevorganisasjonens formål er å fremme elever og lærlingers felles og individuelle interesser overfor utdanningsmyndigheter og samfunnet forøvrig. Elevorganisasjonen tar kun standpunkt i utdanningspolitiske saker. Elevorganisasjonens politiske grunnprinsipper skal bygge på bred enighet blant medlemmene.

Elevorganisasjonens verdisyn bygger på medmenneskelighet og respekt, og tar sterk avstand fra ideologier som strider mot menneskerettighetene. Målet er at Elevorganisasjonen skal være for absolutt alle elever og lærlinger i Norge, og at alle skal føle seg sett, hørt og verdsatt, akkurat slik som vi mener skolen skal være.

For best mulig å fremme organisasjonens formål og verdier er det et mål at Elevorganisasjonen skal være en trygg organisasjon. Det vil si å være et trygt felleskap for alle deltagere på våre aktiviteter, arrangementer og plattformer, og skape trygge rammer for utadrettet virksomhet for medlemmer, tillitsvalgte og ansatte. Elevorganisasjonen vil arbeide målrettet for at seksuell overskridende adferd, seksuelle overgrep og seksuell trakassering ikke finner sted.

Ansvar

For å sikre en trygg organisasjon er det nødvendig med både forebyggende arbeid og et effektivt beredskapsarbeid. Det er Landsstyrets ansvar at oppdaterte retningslinjer for håndtering vedtas hvert år, og Sentralstyrets ansvar at disse til enhver tid er på plass, og at de alltid skal være lett tilgjengelig for medlemsmassen.

Dette dokumentet gir retningslinjer for Elevorganisasjonen dersom et overgrep blir avdekket, og de formelle reaksjoner som skal tas når det er mistanke om eller/ og bekreftet seksuell trakassering, seksuell overskridende adferd, et seksuelt overgrep eller overgrep av annen, ikke-seksuell natur.

Virkeområdet

I tillegg til norsk lov gjelder disse retningslinjene følgende forhold før, under og etter Elevorganisasjonens arrangementer og aktiviteter:

Seksuelle overgrep: Ufrivillige seksuelle handlinger gjort av en person mot en annen i en relasjon av tillit eller tvang. Dette inkluderer seksuelle handlinger eller ytringer som en person med høyere alder og /eller mer makt gjør mot et barn eller ungdom som ikke forstår handlingene, ikke har nok erfaring eller kunnskap til å komme seg ut av det.

Grenseoverskridende seksuell adferd: Handlinger som bryter med de grenser en person har for å beskytte sin integritet. Dette kan være, men er ikke begrenset til, uønskede seksuelle tilnærmelser, oppfordring om seksuelle tjenester, verbal eller kroppslig atferd av seksuell natur som oppleves ydmykende og/eller invaderende. Inkluderer handlinger på nett og sosiale medier.

Seksuell trakassering: Uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. I seksuell ligger at det spiller på kropp, kjønn og seksualitet. Oppmerksomhet omfatter både verbal og fysisk atferd og utgjør trakassering i det at oppmerksomheten fortsetter etter at fornærmede har gitt uttrykk for at det er uønsket. Seksuell trakassering inkluderer forskjellsbehandling på bakgrunn av kjønn / kjønnsidentitet og kan i de tilfeller betegnes som kjønnsmobbing.

Psykisk overgrep: Omfatter alle måter å skade, skremme eller krenke noen på, men som ikke er direkte fysiske i sin natur. Typiske tilfeller av psykisk vold er der noen bruker en maktposisjon eller trussel til å for eksempel styre, dominere, degradere eller ydmyke andre.

Handlingsplan for varslingsaker

Dette skal du gjøre dersom du mottar mistanke, melding eller anklage om seksuell trakassering eller grenseoverskridende atferd:

1. Lytt nøye, still spørsmål for å bekrefte at det du har oppfattet er riktig forklart og opptre rolig. Det skal tas notater enten under samtalen (om det er naturlig) eller umiddelbart etterpå. Det kan være en sterk opplevelse å bli kjent med andres krenkelser. Det skal derfor, hvis det er praktisk mulig, alltid være to tilstede ved mottak av melding.
2. Sikre om nødvendig situasjonen for den utsatte, og kontakt aldri den som anklages. Alle som forteller om overgrep, skal ivaretas av den som får den første betroelsen inntil andre overtar. Gi trygghet, slik at den utsatte opplever å bli trodd. Du kan ikke love å holde informasjonen hemmelig. Den utsatte parten skal få kontinuerlig tilbakemelding gjennom hele saksprosessen.
3. Kontakt generalsekretær og informer om situasjonen. Hvis den utsatte er under 15 år skal foreldre og eventuelt barnevern varsles. Dersom den utsatte er mellom 15 og 18 år skal kontakt med foreldre skje etter dialog med den utsatte. Dersom saken gjelder generalsekretær, kan den som har mottatt mistanke, melding eller anklage kontakte leder.
4. Dersom overgrep eller overskridelser avdekkes under en aktivitet eller arrangement:
  1. Varsle umiddelbart ansvarlig for Trygg på arrangementet (HMS-ansvarlig) eller generalsekretær direkte på telefon. Hvis dette ikke er mulig, kontakt leder eller fylkeslagsoppfølger/ noen i sentralstyret.
  2. Vurder om det er behov for psykisk eller fysisk helsehjelp til den som er utsatt. Ved alvorlige fysiske overgrep skal man bistå den utsatte med besøk til voldtektsmottak for å sikre bevis.

Premisser

1. Oppfølging av berørte parter

Det vil alltid være flere personer som er berørt når det kommer en mistanke eller en anklage om grenseoverskridende adferd og/eller overgrep. Alle skal bli ivaretatt. Spesielt gjelder dette den utsatte og den mistenkte/anklagede. Hensynet til den utsatte vil ha forrang i fasen hvor saken undersøkes.

2. Vurdering av anmeldelse

Avgjørelsen om man skal anmelde saken til politiet eller ikke er vanskelig å ta. Det er svært krevende å gå gjennom en straffesak. I alvorlige tilfeller av seksuallovbrudd har den utsatte krav på bistandsadvokat.

3. Uttalelser i media / Dokumentasjon av saken

Varslingsutvalget er de eneste som kan kommentere varslingsaker i media, og skal alltid kontaktes om dette blir aktuelt.

Videre saksgang når tillitsvalgte er involvert

Videre saksgang består av individuelle møter med de berørte partene for å få klarhet i hva som har skjedd, vurdering om forholdet skal politianmeldes og vurdering om forholdet skal få konsekvenser for den mistenkte.

1. Varsel mottas og undersøkes. Organisasjonen skal ikke etterforske, men få klarhet i om forholdet er et lovbrudd og om det skal anmeldes. I de fleste saker vil den utsatte få bestemme om hen ønsker at forholdet skal anmeldes. I særs grove tilfeller må organisasjonens ledelse vurdere om forholdet vil anmeldes selv om den utsatte ikke ønsker dette, for at politiet skal kunne sette i gang en etterforskning.
2. Hvis forholdet som det blir varslet om politianmeldes vil, som hovedregel, ikke den som er mistenkt bli kontaktet før politiet er ferdig med sin etterforskning. Dette for å sikre bevis og at politiet får første samtale med involverte parter. Unntak fra dette er behov for å suspendere personer der vurderingen er at det stor fare for gjentagelse.
3. Etter at politiet er ferdig med sin etterforskning vil organisasjonen også avgjøre hva som er videre konsekvenser for den mistenkte. Det oppnevnes kontaktpersoner for den utsatte og for den mistenkte/anklagede. Sentralstyret kan være behjelpelig med å opprette kontakt med hjelpeinstanser og med andre ressurser.
4. Det kan oppnevnes ressurspersoner for andre involverte og det tilstrebes god informasjonsflyt til de deler av organisasjonen der det er nødvendig. Kontakt- og ressurspersonene kan ikke ha tilknytning til eller interesser i den aktuelle saken.

elevorganisasjonen

5. Suspensjon: Vedtektene § 16: Varslingsutvalget kan fatter vedtak om eventuell suspensjon av tillitsvalgte det varsles om. Suspensjonen gjelder inntil endelig vedtak er fattet i Sentralstyret.
6. Når saken er ferdig behandlet hos politi og rettsinstanser eller i de saker hvor det ikke foreligger en politianmeldelse, vil varslingsutvalget ved generalsekretær arrangere møter med alle berørte parter. Det er viktig at alle berørte parter får mulighet til å uttale seg og blir hørt på lik linje. Når en mistenkt eller anklaget ikke ønsker å forklare seg for organisasjonen vil varslingsutvalget kunne konkludere på bakgrunn av de fakta de har i saken etter 6 måneder.

Brudd på retningslinjene vil kunne medføre reaksjoner. Det er Sentralstyret som fatter vedtak på hva reaksjonen skal være, basert på innstilling fra varslingsutvalget.

De ordinære reglene for inhabilitet gjelder i behandlingen av suspensjon og andre sanksjoner.

Oppfølging i etterkant

I en varslings sak er det viktig at varslingsutvalget i organisasjonen ivaretar alle de berørte partene både under og i etterkant av saksbehandlingen. Det skal jobbes systematisk for å forebygge at et slikt tilfelle ikke finner sted igjen.

Elevorganisasjonen skal tilby de berørte parter profesjonell hjelp i form av samtale med egen tillitsperson i organisasjonen eller annet kyndig helsepersonell i etterkant.

Elevorganisasjonen skal også tilby de berørte en samarbeidsavtale om tiden fremover samt sørge for at vedkommende føler seg velkommen og trygg i organisasjonen.

Alle tiltak som iverksettes skal dokumenteres på lik linje med alt av samtaler som skjer før, under og etter saksgangen.

Retningslinjer dersom den anklagede er ansatt i EO

Når en ansatt er mistenkt/anklaget/anmeldt er det arbeidsgiver ved generalsekretær som håndterer saken i tråd med de arbeidsrettslige reglene på området.

Vedlegg 1 - Skjema for Varsling i Elevorganisasjonen

Dette er et skjema for deg som ønsker å varsle skriftlig eller for deg som mottar et varsel muntlig og skal bringe dette videre i organisasjonen.

Om du som medlem, tillitsvalgt eller deltager i Elevorganisasjonen får kjennskap til kritikkverdig forhold skal dette varsles til EO sitt Varslingsutvalg (VU). Varslingsutvalget vil behandle varselet med varsomhet og integritet, og vil ut ifra varselets innhold foreta videre undersøkelser og bringe saken videre internt eller eksternt om det er relevant.

Alle varsler som tas imot vil behandles ut ifra EO sine retningslinjer på det området varselet gjelder. Organisasjonen vil, så langt det er mulig, ivareta den som varsler sitt ønske om anonymitet og oppfølging.

Hvem gjelder varselet?

Hvem er det du ønsker å varsle om? Skriv ned fullt navn og alder på personen, og gjerne din relasjon til den det gjelder.

Hva vil du varsle om?

Fortell så mye du vet om det du ønsker å varsle om. Tema for varselet, hvordan det skjedde og hvor det skjedde. Begynn gjerne på begynnelsen og oppsummer skritt for skritt. Har du dokumentasjon som du tenker er relevant i form av skriftlig kommunikasjon, bilder eller lignende er det kjempefint om du legger det ved varselet og forklarer hvorfor innholdet i vedlegget er viktig.

Om du synes det er vanskelig å skrive ned det du ønsker å varsle om kan du ringe oss og fortelle over telefonen i stedet. Generalsekretær i EO kan kontaktes direkte.

Når skjedde det du vil varsle om?

Skriv ned dato og tidspunkt for det som skjedde. Har du ikke nøyaktig dag og tid, beskriv det du vet om år, måned årstid eller annet.

Hvem bør vi snakke med for å få mer informasjon om saken?

Er det noe som har sett eller hørt om det som har skjedd? Er det venner, familie eller andre du har snakket om det som har skjedd som er relevant å snakke med eller som du ønsker vi skal kontakte? Er det andre som har opplevd lignende hendelser på grunn av den om varslede som vi bør snakke med?

Kontaktinformasjon:

Vi trenger: Ditt navn, E-post og telefonnummer for å kunne kontakte deg.

Dette skjemaet sendes inn til generalsekretær på gensek@elev.no. Hvis varselet omhandler generalsekretær sendes varselet til leder på leder@elev.no.

Du vil bli kontaktet så snart som mulig for videre oppfølging

Vedlegg 2 - Etiske retningslinjer for Elevorganisasjonen

Elevorganisasjonens formål er å fremme elever og lærlingers felles og individuelle interesser overfor utdanningsmyndigheter og samfunnet forøvrig. Elevorganisasjonen tar kun standpunkt i utdanningspolitiske saker, og organisasjonens politiske grunnprinsipper skal bygge på bred enighet blant medlemmene.

Elevorganisasjonens verdisyn bygger på medmenneskelighet og respekt, og tar sterk avstand fra ideologier som strider mot menneskerettighetene. Målet er at Elevorganisasjonen skal være for absolutt alle elever og lærlinger i Norge, og at alle skal føle seg sett, hørt og verdsatt, akkurat slik som vi mener skolen skal være.

Elevorganisasjonens etiske retningslinjene bygger på organisasjonens sitt verdigrunnlag, vedtekter og andre vedtatte retningslinjer og er en sammenfatning av organisasjonens etiske praksis og regler for å overholde disse. Brudd på de etiske retningslinjene vil kunne få konsekvenser for ansettelsesforhold og styre- eller tillitsverv ifølge vedtektene til Elevorganisasjonen. Brudd skal meldes til Varslingsutvalget ved Generalsekretær. Ved varsler som omhandler Generalsekretær skal varslet sendes til Leder.

1. Respekten for menneskeverd og likeverd

Man skal vise respekt for alle mennesker, uavhengig av kjønn og kjønnsidentitet, alder, religion, seksuell legning, sosial status, etnisk tilhørighet eller politisk ståsted. EO tar avstand fra alle former for negativ diskriminering og trakassering. Alle tillitsvalgte og ansatte i EO skal jobbe mot enhver form for mobbing, trakassering og rasisme.

2. Inkludering

Vi ønsker å skape rom for alle som ønsker å være med og rom for et mangfold av ulike perspektiver, erfaringer og kulturer. EOs tillitsvalgte og ansatte skal tilstrebe å skape økt forståelse og kunnskap på tvers av saker og organisasjoner.

3. Habilitet og rolleforståelse

Alle tillitsvalgte og ansatte skal være bevisst den makt og påvirkningskraft som man har i relasjon med andre både i og utenfor organisasjonen, og ikke misbruke den tilliten har i kraft av sitt verv eller virke.

Alle som er med å behandle en sak skal alltid gjøre en habilitetsvurdering av seg selv i saker som behandles i styret, sekretariatet eller andre organer i EO. Man er ikke habil til å behandle en sak dersom man enten selv har egeninteresse eller har et nært slektskap eller forhold til noen av partene med egeninteresse i utfallet av saken.

4. Respekt for andres integritet og grenser

Elevorganisasjonen skal være en trygg organisasjon hvor den enkelte sin integritet og grenser respekteres. Seksuell trakassering, seksuell overskridende atferd og seksuelle

elevorganisasjonen

overgrep aksepteres ikke! Dette inkluderer kjøp av sex i Norge eller utlandet. Alle ansatte og tillitsvalgte må til enhver tid vite om og følge retningslinjene for et trygt EO.

5. Konsumering av alkohol

Alle Elevorganisasjonens arrangementer er rusfrie arrangement. Dette gjelder under hele arrangementet frem til det er lukket eller er offisielt avsluttet. Det skal ikke under noen omstendigheter oppbevares rusmidler, herunder alkohol, verken i møtelokalene eller andre deler av hvor arrangementet finner sted.

6. Økonomisk ansvarlighet og bærekraftig drift

Alt arbeid skal utføres med personlig integritet, uten uærlighet, uredelige hensikter eller korrupsjon. Det skal utvises ansvarlighet i drift av organisasjonen, forvaltning av offentlig midler og administrasjon av økonomiske midler. Det skal tilstrebe at Elevorganisasjonen skal driftes på en bærekraftig måte og man skal ta med miljømessig hensyn i administrative beslutninger. Alle EO sine ansatte og tillitsvalgte plikter å gjøre seg kjent med de til enhver tid gjeldende retningslinjer for økonomi tilknyttet sitt arbeidsområde og verv.

7. Integritet og ansvar på reise

Det er forventet at alle på reise i regi av Elevorganisasjonen følger organisasjonens retningslinjer for reise, utviser kulturell sensitivitet og følger vertslandets gjeldende lover og regler. Ansatte og tillitsvalgte er på turen ansvarlige for å gjennom sin opptreden opprettholde tilliten og godviljen mot Elevorganisasjonen.

8. Åpenhet og gjennomsiktighet

EO skal utvise åpenhet i vedtak og prosesser. Protokoller, referat og vedtak skal være tilgjengelig for alle organisasjonens tillitsvalgte og ansatte. I de tilfeller det er drøftinger eller informasjon som ikke skal vedkomme alle i organisasjonen kan møte vedta taushetsplikt. Dette er viktig for å sikre at organisasjonens interne drøftelser baseres på tillit og kan skje i åpenhet.

Bekreftelse

Jeg [Navn] bekrefter med dette å ha lest og forstått innholdet i Elevorganisasjonens etiske retningslinjer for medlemmer, tillitsvalgte og ansatte.

Jeg er kjent med min plikt til å vite om og følge de bestemmelser og instruksjoner som til enhver tid gjelder for mitt verv eller stilling. Jeg har et personlig ansvar for å følge organisasjonens vedtekter og etiske retningslinjene på en best mulig måte og tilstrebe oppførsel som holder en høy etisk standard. Jeg er kjent med min plikt til å varsle om kritikkverdige forhold og ikke dela fortrolig informasjon.

[Signeres av tillitsvalgte]

Vedlegg 3 - Vedtektenes kapittel om brudd på retningslinjene

Dette sier Elevorganisasjonens vedtekter av Elevtinget 2020 om brudd på Elevorganisasjonens retningslinjer, varslingssaker, suspensjon og reaksjoner.

Reaksjoner på brudd av Elevorganisasjonens retningslinjer

- § 14 Landsstyret vedtar Etske retningslinjer for Elevorganisasjonen.
- § 15a Alle kan melde fra om oppførsel, hendelser eller annet som bryter med Elevorganisasjonens retningslinjer og/eller er grunn til mistillitsvotum. Dette skal meldes til Elevorganisasjonens varslingsutvalg.
- § 15b Mandat og sammensetning for varslingsutvalget vedtas av Landsstyret. Utvalgets hovedoppgave er behandling av varsel i tråd med mandatet, og komme med en innstilling til vedtak i saken.
- § 15c I de tilfeller hvor varslingsutvalget finner grunn til å gi reaksjoner skal forslag til dette baseres på alvorlighetsgrad og inkluderes i vedtaket. Reaksjoner på brudd av retningslinjer kan være, men er ikke begrenset til:
- Muntlig eller skriftlig advarsel om å endre oppførsel.
  - Midlertidig utestenging fra arrangement, møter eller fellesarenaer med varighet opp til ett (1) år.
  - Inndragelse av tillitsverv og/eller oppgaver.
  - Eksklusjon. En tillitsvalgt eller et medlem som blir ekskludert mister alle sine rettigheter i Elevorganisasjonen. Herunder, men ikke begrenset til, medlemskap i organisasjonen, tillitsverv og møterett i alle organ.
- § 15d Sentralstyret fatter vedtak basert på innstilling fra varslingsutvalget med alminnelig flertall. Vedtaket kan ankes til Landsstyret. Alle parter har rett til å høres på nytt ved en eventuell anke.
- § 16 Ved varsler som utgjør alvorlige brudd på retningslinjer kan varslingsutvalget vedta suspensjon fra verv og deltakelse på arrangementer inntil vedtak er fattet i Sentralstyret. En eventuell suspensjon opprettholdes til endelig vedtak er fattet i en ankesak.

elevorganisasjonen

Vedlegg 4 - Mandat og sammensetning for Varslingsutvalget

Mandat

Varslingsutvalget i Elevorganisasjonen er et organ som skal motta og behandle varslingssaker som blir meldt ifra om til Elevorganisasjonen. Det er også varslingsutvalgets ansvar å skolere resten av organisasjonen i hvordan de skal melde fra dersom varslingssaker oppstår.

Varslingsutvalgets oppgave er å motta varsler fra medlemmer, tillitsvalgte eller deltagere på arrangementer i regi av Elevorganisasjonen. Et varsel kan dreie seg om kritikkverdige forhold som bryter med EOs vedtekter, retningslinjer og etiske retningslinjer, eller som strider mot det organisasjonene mener er forsvarlig eller etisk akseptabelt.

Utvalget skal gjennomføre en vurdering av varselet og hva som er riktig vei videre ifølge gjeldende retningslinjer. De har som oppgave å ivareta de berørte partene i en varslingssak fra det øyeblikket saken blir mottatt og helt til den er avsluttet. Utvalget skal tilstrebe så rask prosess som mulig for å ivareta involverte parter. Utvalgets jobb er å gjennomføre samtaler med de berørte partene og legge frem et forslag til vedtak. Forslaget til vedtak vil bli fremlagt for Sentralstyret som så fatter et vedtak i saken. Disiplinære tiltak vil følge organisasjonens retningslinjer og vedtekter.

Utvalget skal være tilgjengelig for alle. Det vil si tillitsvalgte på lokalt og nasjonalt plan, deltakere på seminarer og eksterne personer. Utvalgets arbeid begrenses ikke til at kun tillitsvalgte i de respektive organisasjonene kan komme med varsler, men er åpne for at alle som har varsler som angår organisasjonene kan melde dette inn.

Utvalget har overlapping med nyvalgt ledelse etter Elevtinget, og ett oppstartsmøte i juli hvert år hvor de lager et årshjul for opplæring i Trygg og varsling gjennom kompetanseaktiviteter for det påfølgende året. Overlappen skal sørge for at varslingsutvalget til enhver tid har kunnskap og kapasitet til å motta varslingssaker på best mulig måte.

Generalsekretær er varslingsinstans i utvalget. Leder er varslingsinstans i saker hvor varselet omhandler generalsekretær.

Sammensetning

Utvalget skal bestå av

- Leder
- Generalsekretær
- En valgt person fra Desisjonskomiteen.

Dersom Leder eller Generalsekretær er inhabil i behandlingen supplerer medlemmer fra Desisjonskomiteen.